

הדר פרק ששי עירובין

מז.

עין משפט
נר מצוה

לח א מיי פ"ב מהל' עירובין הלכה ז
טוש"ע אור"ח סי' שפ"א
סעיף ה:
לפ"ב מיי שם הל' יג
וסמג שם טוש"ע
אור"ח סי' שפ"ג:
ב"ג מיי פ"ה מהל' עירובין הלכה יז
טוש"ע אור"ח סי' שפ"ט:

רב ג'סים גאון

נכאון כ"ר אליעזר דאמרי
אין צורך לבטל רשות להל
אחד ואחד, אבא ב"ר קא
אליעזר בנקבן, ר' יצחק דברין
שניא ר' אליעזר בנקבן פטר
עושרי פסין, דונן אמר ר'
אליעזר שמעתי מ'
אליעזר שאפי' הוא כבית
כור, וכן שמעתי ממנו
אשר חצר שכנת אחד
מנו לא עירב אחד אחר
מלהבנים ומלהוציא לו
וזהו. ופריקין לא קשיא
אמר ר' אליעזר ור' בנקבן,
כשתמצא לומר לדברי ר'
אליעזר המבטל רשות
חצורו לרשות ביתו מן
ביטל. לרבנן המבטל
רשות חצורו רשות ביתו
לא בטל.

רבינו חננאל

ובר חסדא כי הוה פגע
 ברב ששתא (מרתקין)
 [מרתקן] שפתיה. כלומר
 היה מתירא ממנו שמה
 ישאלנו ממנהייתא דהוה
 בביה. ובר ששת הוה
 (מיתע) [מרתקן] כוליה
 גופיה מפילופיה דרב
 חסדא, שטא שאלהו. ובר
 מיתע ובר חסדא מרב ששת
 ששת צורתי מרב ששת
 ורשתי הרבים וקיפוסו גרים
 שטא, אליבא דרב
 יוחנן דמרי פני ביטול
 ממצר לחצר מהו, מחדא
 לחברתא הוא דאמר,
 זכרון דאביע לערובי
 במתוליה הוה מצי שטא.
 אליבא דהשתא מצי ביטול.
 אבל הכא בהדיקוסו גרים
 מצינות שבתא דאביע
 לערובי שבתא לא מצי
 שמרי, בטולי ושתא מצי
 לא מצי בטולי, או דילמא
 לא שטא. אליבא דאמר
 תוב בעא מיתע מהו מצי
 מהו. אליבא דרב
 יוחנן לא תיבעי קין השתא
 שורקין ומבטלין כבדי להו
 כבשתא דהוה תרתי, חסדא
 מבטלין אן כימיעי. כי
 תיבעי קין אליבא דשמואל
 דאמר אין שורקין מצי
 דתרי הוה ולא עבדי,
 אבל הכא חצר דהוה
 כבדי דרורי ישראלא הורב
 וגוי, ואמר עלייהו
 עבדי, עירובי, ובר אין
 עירוב מועיל במקום אין
 כבשתא, ונתחלה רשותו
 ושתתורי ישראלים, מהו
 שיטבל אתר רשותו ורש
 האחר מותר לטלטל. אלי
 (אביי) נרב ששת) אן
 מובטלין, וההנהגה
 אומר אין מבטלין. אלא
 שברא דהיה אמר שמואל
 גוי שיש לו אפי' פתח
 ד' טפח על ד' טפחים
 פתוח מחצירי לבקע,

שבת אחד מבני חיצונה ולא עירב עמקו. כזה מודה שמואל דמנטלין בני חיצונה לבני הפנימית אותו רשות שיש להן בתוכן על ידי הרגל עירובן משום דלמארה לתקוני שתפתקין ולא לעוותי והכי מפרש בשילהי פירקין והא דבעיא ביטול אליבא דר"ע אמר רבא למילתיה דאי לרבנן בלא ביטול נמי אמרי לה פנימית הרי ועקרה לעירוב' משום דמעוותי לה אלב ר' עקיבא ^(א) דבעי לבטולי בשילהי פירקין וכי שכת אחד מן הפנימית ליכא למימר הכי לבטול לבני פנימית ותיחוד דשא ותשמע דלא מצי למימר לתקוני שתפתקין ולא לעוותי דבעיא ביטול שפיר מילתן (העיוותי ע"י) הפנימית הוא כל זה לשון הקובץ' וא"ת ורבא מנא ליה דשמואל מוק' לה כר"ע דבעי' ביטול דלמא כרבנן דשרו לקמן בלא ביטול וי"ל משום דשמעינן ליה דשמואל דאמר אוקרין ומעריבין ומנטלין ב' חזירות זו לפנים מזו ולא ממוקדן אלל ^(ב) כההי' וא"ת וכי שכת אחד מבני פנימית ולא עירב ומבטל לבני פנימית אמאי אחיא חיצונה ואסרה עלייהו משום עירוב המרבילה למוסדה הא אמר לעיל בפרק מי שהוציאם (דף מח:) דלא אמרו דזירין להחמיר י"ל דההיא דלעיל ליכא שום פשעוניה אלל כההיא הפנימית פשעה ועושה את עממה:

במאן בר' אביעזר ב'. לעיל
בשעתין כשנתנו עירובן
בחיטונה ושכח א' מן החיטונה ולא
עירב לא מצי למיפירי הכי דלימא
דמצי בשבטל בן חיטונה לבני החיטונה
ומצי פנימית ותשכיר בחדריה ודהכא
ליכא דיורי חיטונה בפנימית אלא ע"י
עירוב המרגילה לא חשיב ציטול רשות
מאחר לאחר כיון דמאליהן משתרו בני
חיטונה ע"י שבטל בן פנימי לבני
פנימית (א) דאמר אין צריך לבטל
רשות לכל אחד וא' אבל לעיל דפנימית
ואוסרת לחיטונה ע"י דריסת הרגל
שלה אע"ג דא"צ לבטל לכל אחד ואחד
חשיב ליה ציטול רשות מאחר לאחר:
אנ"י אומר מבטלין. פ' בקוטרס
דלא דמיא להדיא דלעיל היכא
דאחא נכרי בשבתא (א) דהכא אי צעו
מיגר ועורבי מאתמול מזו עבדי רוב
המנוחא אלא מצי מנטולין כיון דאי צעו
לעורבי מאתמול לא מזו מעבדי בלא

שכירות אין ציטול אלא במקום עירוב עד כאן לשון הקונט' ותימה
 דלעיל (דף סו.) פשיטא לן היכא דאתא נכרי מאתמול דמטבילין
 ואוסרין ומערבין קריין ביה דאמר לעיל ואי דאתא נכרי מאתמול
 וגור מאתמול י"ל דסוגיא דלעיל כרז ששת דאמר הכא דמטבילין
 וימיהו קשה דמשמע הכא דפשיטא לן אפי' לרז ששת דתרחי לא
 עבדין ודוקא מת הוא דמטבילין אבל לא מת דבעי תרתי שכירות
 וצדיקין ולד עבדין ולעיל פשיטא לן דלאתא מאתמול דבשבת שוכרין
 ומטבילין ודוקא באתא בשבת קאמר שמואל דאין מטבילין וגרחה לפרס
 לק' אליבא דמאן דאמר אין שוכרין תרתי הוא דלא עבדין ובאתא נכרי
 כי לא מת נמי תסגי בחדא בציטול לחודה דהוה יחיד במקום נכרי
 ויון דאם לא היה מתרצה לא היה מותר משום דאם כן בטלת תורת
 יי וימיהו לפי טעם זה אחרון לא יתכן לומר ^(א) אליבא דמאן דאמר
 לשמואל סגי בציטול דליהו קאמר הלכה כראב"י וקאמר שמואל
 יי אסי דאמר לעיל לא נשכור: **אמר** אומר מבטלין. אף על גב
 דה"ר מצבוד יום אבל הכא אוסרין איכא וגם מערבין עד שיבא
 ציטול שעושה עכשיו אבל הכא מצבוד יום היה בו כח לשבול:

שכח אחד מן החילונים ולא עירב זהה מודי שמואל דמבטלי בני החילונים לבני פנימית אותו שבת לכן לתוכן ע"י ההגל עירובן משום דלמחר לה לתקוין שפתקין ולא לעושי ויהי מפרש לה בסוף פירקין [ע"ה]. וזהו דבשנינו ביטול אליבא דרבי עקיבא אמרה רבא למיתיה דאי לרבנן בלא שיתול ממי אמרה לה פנימית בלוי ועקרה לה לעירוב משום שבת אחד מן החילונים

שכח אחד מן החיצונות דש
מותרת דאחדא דשא
אסורה אמר ליה רב ו
לרבא וכי שכח אחד
אמאי שתיהן אסורות
לכני פנימית ותיתי חי
במאן כרבי אלעזר ד
רשות לכל אחד ואחד
דאמרי צריך לבטל לכך
ורב ששת כי פנעי ב
מרתען שיפוותיה ממ
ששת ⁶ מרתע כוליה
חסדא בעא מיניה ר
שני בתים משני ציד
ונכרים והקיפום מחיצ
דמאן דאמר ⁵ אין בי
לא תיבעי לך השה
מאתמול מצו מערבי
מחצר לחצר הכא דא
לא מצו מערבי לא
אליבא דמאן דאמר ⁶
לחצר חתם דאי בעו
מערבי בטולי נמי ב
דלא מצו מערבי מא
מצי מבטל או דילמז
א אין מבטלין מת נכ
דמאן דאמר שוכרין
תרתי עבדינן חדא מ
לך אליבא דמ"ד אי
דלא עבדינן הא חדא
שנא אמר ליה ² אני
אמר אין מבטלין א
שמואל ³ נכרי שיש
ארבעה פתוח לבקעה
וגמלים וקרונות כל ה
אוסר על בני מבוי מ"
בההוא ניהא ליה איב
מהו א"ר נחמן בר א

שוכרין הימנו ואח"כ מבטלין לא חיבעי לך: השטא חרסי עדינן.
שכירות וביטול חדא מיבעיא: אי אומר מבטלין. ולא דמיה להדיא
לדעילי דהכא אי בעי מיגר וערוזי מאתמול מצי עבדי: והמונא אמר
אין מבטלין. כיון דאי בעו ערוזי מאתמול לא מצי עבדי בלא
שכירות אין ביטול אלא במקום עירוב: בהבוא ניהא ליה. משום
דאיכא אירא טפי ממזיו: דלופנא. ששמע מרבו ורבו מרבו:
אפי

דהכא באתא בשבת ומת בשבת איירי וכן משמע הלשון דקאמר כי מיצט
בשבת נחלקו ועל זה מביעיא ליה כשמת אי עדיין חדא אי לא ואי
ו"י"ל כדפי' לעיל דלא משתרי צטיטול לחודיה כשמתרה הנכרי לשכור
עירוב אי נמי רב חסדא כר' מאיר סבירא ליה דאסר יחיד במקום
אין שוכרין דקאמר ^(א) (אני אומר מבטלין) היינו שמואל דממה נפ
לעיל דאין מבטלין ש"מ דאפי' חדא לא עדיין לשמואל אלא היינו
דבשמי בחים אין מבטלין התם ליכא לא אסרין ולא מעבדין שמי
הנכרי א"נ גבי שני בחים לא היה לו כח מצדוד יום לעשות און

(א) [גיר] הערוך מרמת,
(ב) [לעיל] סו: לקמן סה.
עה: (ג) [שס], (ד) [לעיל]
סו: (ה) [בס"א]: וסבין,
(ו) [לעיל] סו: (ז) [ר"ל]
להקפידה נכרים דחא לא
עבדין. ראמ"מ, (ח) [רש"ל]
מ"ו וע"י רש"א,

הגהות הב"ח

[illegible]

גליון הש"ס

גמ' כי קאמינא לרבנן
דאמרי צריך לבטל. עי'
לקמן סח ע"ב תוס' ד"ה
רב אשי: